

Jak prawo klasyfikuje czterokołowce i jakie kryteria o tym decydują?

Czterokołowce zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu¹ sklasyfikowane zostały jako **pojazdy samochodowe inne**, które podzielone zostały na dwie kategorie: **czterokołowce** (kategoria homologacyjna L7e) i **lekkie czterokołowce** (kategoria homologacyjna L6e).

Lp.	Rodzaj pojazdu		Podrodzaj pojazdu		Kategoria homologacyjna
	kod	nazwa	kod	nazwa	
1	2	3	4	5	6
67	16	samochodowy inny	01	czterokołowiec	L7e
68			02	czterokołowiec lekki	L6e
69			99	inny*	

W punkcie 2 załącznika nr 1 do rozporządzeniem Ministra Infrastruktury² zostały podane kryteria rozróżnienia kategorii homologacyjnej na kategorię L6e i kategorię L7e :

„2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się również do pewnej grupy czterokołowych pojazdów samochodowych, które w zależności od cech określa się jako:

1) **lekkie pojazdy czterokołowe**, których masa bez obciążenia nie przekracza 350 kg (kategoria L6e), nie wliczając w to masy akumulatorów w przypadku pojazdów elektrycznych, i których maksymalna prędkość konstrukcyjna nie przekracza 45 km/h oraz których:

- a) pojemność skokowa nie przekracza 50 cm³, w przypadku silnika z zapłonem iskrowym, lub
- b) maksymalna moc nie przekracza 4 kW, w przypadku innych silników ze spalaniem wewnętrznym, lub
- c) maksymalna moc jest nie większa niż 4 kW, w przypadku silnika elektrycznego.

Pojazdy te powinny spełniać wymagania techniczne stosowane do motorowerów trójkołowych kategorii L2e, chyba że przepisy dotyczące homologacji stanowią inaczej;

2) **pojazdy czterokołowe, inne niż lekkie**, o których mowa w pkt 1 lit. a, których masa bez obciążenia nie przekracza 400 kg (kategoria L7e) (550 kg dla pojazdów przeznaczonych do przewożenia towarów), nie wliczając w to masy akumulatorów w przypadku pojazdów elektrycznych, i których maksymalna moc użyteczna silnika nie przekracza 15 kW.

Pojazdy te powinny spełniać wymagania techniczne stosowane do motocykli trójkołowych kategorii L5e, chyba że przepisy dotyczące homologacji stanowią inaczej.”

Jakie uprawnienia trzeba posiadać żeby poruszać się czterokołowcem?

Na podstawie art. 88 – ustawy prawo o ruchu drogowym³ czterokołowcem kategorii L6e (czterokołowiec lekki) (w kwestii rozróżnienie patrz wyżej) kierować można na podstawie 3 rodzajów dokumentów:

- Karta motorowerowa, którą można zdobyć w wieku lat 13,

¹ Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 6 października 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach Dz. U. nr 189 poz. 1398

² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych mających dwa lub trzy koła, niektórych pojazdów samochodowych mających cztery koła oraz motorowerów (Dz. U. z dnia 25 sierpnia 2005 r.) Dz.U.05.162.1360

³ Ustawa Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r. Dz.U.05.108.908

- Prawo jazdy kategorii B1, które zdobyć można w wieku lat 16,
- Prawo jazdy kategorii B, które można zdobyć w wieku lat 18.

Czterokołowce kategoria **L7e** (czterokołowce):

Tylko prawo jazdy kategorii B, które można zdobyć w wieku lat 18, jako szersza kategoria prawa jazdy niż B1 upoważnia do prowadzenia czterokołowca z kategorii L7e.

Gdzie można poruszać się czterokołowcem zgodnie z prawem?

Dla pewnej przejrzystości podzielimy czterokołowce na zarejestrowane i nie zarejestrowane.

Miejsce	Zarejestrowany	Nie zarejestrowany
- teren prywatny - drogi niepubliczne <i>W obu przypadkach wymagana jest zgoda właściciela terenu</i>	<i>Uprawnienia do kierowania nie są wymagane</i>	<i>Uprawnienia do kierowania nie są wymagane</i>
- drogi publiczne, także w lasach z zastrzeżeniem jak niżej	<i>Wymagane posiadanie uprawnień do kierowania pojazdem czterokołowym</i>	<i>Obowiązuje absolutny zakaz poruszania się po drogach publicznych</i>

Rodzaje dokumentów uprawniających do kierowania omówione są powyżej.

Jeśli chodzi o drogi publiczne szczególną uwagę należy zwrócić na poruszanie się czterokołowcem w lasach, gdyż ustawa o lasach państwowych⁴ stanowi:

„Art. 29. 1. Ruch pojazdem silnikowym, zaprzęgowym i motorowerem w lesie dozwolony jest jedynie drogami publicznymi, natomiast drogami leśnymi jest dozwolony tylko wtedy, gdy są one oznakowane drogowskazami dopuszczającymi ruch po tych drogach. Nie dotyczy to inwalidów poruszających się pojazdami przystosowanymi do ich potrzeb.”

, a ponadto Kodeks wykroczeń⁵ stanowi:

„Art. 161. Kto, nie będąc do tego uprawniony albo bez zgody właściciela lub posiadacza lasu, wjeżdża pojazdem silnikowym, zaprzęgowym lub motorowerem do nienależącego do niego lasu w miejscu, w którym jest to niedozwolone, albo pozostawia taki pojazd w lesie w miejscu do tego nieprzeznaczonym, podlega karze grzywny.”

PAMIĘTAJ! Nie poruszamy się quadami po terenach prawnie chronionych, rezerwatach, parkach, obiektach użyteczności publicznej jak wały przeciwpowodziowe itp. Nie niszczymy cudzej własności! Poruszając się po lesie, w miejscu dozwolonym, zachowaj szczególną ostrożność mijając pieszych – zwolnij, nie hałasuj. Nie strasz zwierząt. Jazda pod wpływem alkoholu to przestępstwo! Quadami sportowymi podróżujemy sami! Bez względu na warunki jeździmy ZAWSZE w kasku i ubiorze ochronnym! Mierzmy siły na zamiary, za każdym razem zachowując zdrowy rozsądek.

⁴ Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. Dz.U.05.45.435

⁵ Ustawa Kodeks wykroczeń z dnia 20 maja 1971 r. Dz.U.07.109.756

Jakie są dodatkowe wymagania dla pojazdów czterokołowych i ich kierowców?

Quady poruszające się po drogach publicznych muszą być zarejestrowane, powinny posiadać tablice rejestracyjne, mieć aktualne ubezpieczenie OC pojazdu, a ponadto kierujący powinien posiadać uprawnienia do kierowania danym pojazdem.

Zgodnie z zapisami Ustawy o ubezpieczeniach⁶ posiadacz pojazdu mechanicznego ma obowiązek zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu (art. 29 ust. 1 ustawy). W sytuacji, gdy pojazd nie jest zarejestrowany, posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC przed wprowadzeniem pojazdu do ruchu.

UWAGA! Ustawodawca nie rozróżnia wprowadzenia pojazdu do ruchu na drodze publicznej i niepublicznej. Jako wprowadzenie pojazdu do ruchu rozumie się - wprowadzenie pojazdu na drogę, rozumianą zgodnie z art. 2 pkt. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym⁷. Wszędzie tam, gdzie może dojść do szkody materialnej i niematerialnej osoby trzeciej, tj. w miejscu ogólnodostępnym, posiadacz pojazdu ma obowiązek ubezpieczyć się od szkód powstałych w związku z ruchem tego pojazdu.

Kierujący pojazdem czterokołowym zarejestrowanym jako ciągnik rolniczy będzie zmuszony do korzystania z tego pojazdu jak z typowego ciągnika rolniczego, z pełnymi konsekwencjami m.in. obowiązuje go zakaz ruchu po drodze ekspresowej, musi wyposażać pojazd w trójkątną tablicę wyróżniającą pojazd wolny, dwa boczne lusterka, gaśnicę itp.

Ponadto zgodnie z art. 96. § 1 Kodeksu Wykroczeń⁸ *właściciel, posiadacz, użytkownik lub prowadzący pojazd, który:*

- 1) *dopuszcza do prowadzenia pojazdu na drodze publicznej lub w strefie zamieszkania osobę niemającą sprawności fizycznej lub psychicznej w stopniu umożliwiającym należyte prowadzenie pojazdu,*
- 2) *dopuszcza do prowadzenia pojazdu na drodze publicznej osobę niemającą wymaganych uprawnień,*
- 3) *dopuszcza do prowadzenia pojazdu na drodze publicznej lub w strefie zamieszkania osobę znajdującą się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka,*
- 4) *dopuszcza pojazd do jazdy na drodze publicznej pomimo braku wymaganych dokumentów stwierdzających dopuszczenie pojazdu do ruchu,*
- 5) *dopuszcza pojazd do jazdy na drodze publicznej, pomimo że pojazd nie jest należycie zaopatrzony w wymagane urządzenia i przyrządy albo pomimo że nie nadają się one do spełnienia swego przeznaczenia,*
- 6) *dopuszcza do korzystania z pojazdu samochodowego w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem, podlega karze grzywny.*

⁶ Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124 poz. 1152 z późn. zm.)

⁷ Ustawa Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r. Dz.U.05.108.908

⁸ Ustawa Kodeks wykroczeń z dnia 20 maja 1971 r. Dz.U.07.109.756

Poradnik dla rodziców – quady i dzieci?

Na rodzicach ciąży obowiązek nadzoru nad właściwym korzystaniem z quadów przez ich pociechy. Dziecko w wieku do 10 lat na drodze publicznej nie może kierować jakimkolwiek pojazdem, z wyjątkiem kierowania rowerem pod opieką osoby dorosłej. Nie ma natomiast bezpośredniego zakazu kierowania pojazdem poza drogą publiczną. Jednak należy zastosować art. 1 ust. 2 ustawy prawo o ruchu drogowym⁹, który odnosi się do ruchu odbywającego się poza drogami publicznymi, gdzie ustawodawca określa, że przepisy stosuje się, jeżeli jest to konieczne dla uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa uczestników tego ruchu. W przypadku dziecka kierowanie wymienionym quadem jest sytuacją zagrażającą jego zdrowiu i życiu. Dziecko w tym wieku z pewnością nie jest sprawne pod względem fizycznym, ani psychicznym do kierowania takim pojazdem. Ponadto zgodnie z art. 105 kodeksu wykroczeń¹⁰:

§ 1. Kto przez rażące naruszenie obowiązków wynikających z władzy rodzicielskiej dopuszcza do popełnienia przez nieletniego czynu zabronionego przez ustawę, jako przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie lub wykroczenie skarbowe i wskazującego na demoralizację nieletniego, podlega karze grzywny albo karze nagany.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 popełnia osoba, pod której nadzór odpowiedzialny oddano nieletniego, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny albo karze nagany.

§ 3. W wypadkach określonych w § 1 i 2, jeżeli nieletni czynem swym wyrządził szkodę, można orzec nawiązkę do wysokości 1 tys. złotych.

W przypadku, gdy dziecko doprowadzi do realnego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego poprzez kierowanie takim pojazdem za zgodą rodziców lub innych osób dorosłych, osoby takie narażają się na odpowiedzialność karną. Może im grozić kara do 3 lat pozbawienia wolności.

PAMIĘTAJ! Nigdy nie zostawiaj dziecka bez opieki podczas jazdy!

Jak bezproblemowo zarejestrować quada?

1. Jeśli pojazd kupiliśmy w salonie i rejestrujemy po raz pierwszy jako nowy:

- Wymagane dokumenty

Wypełniony wniosek oraz:

* oryginał dowodu własności pojazdu (przeważnie faktura VAT),

* wyciąg ze świadectwa homologacji,

* karta pojazdu,

* dowód osobisty - w przypadku osób fizycznych oraz zaświadczenie o dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej - w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,

* aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), zaświadczenie o nr REGON oraz pełnomocnictwo dla osoby dokonującej rejestracji pojazdu - w przypadku podmiotów zarejestrowanych w KRS,

* dowód uiszczenia opłaty komunikacyjnej i ewidencyjnej,

⁹ Ustawa Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r. Dz.U.05.108.908

¹⁰ Ustawa Kodeks wykroczeń z dnia 20 maja 1971 r. Dz.U.07.109.756

2. jeśli pojazd kupiliśmy za granicą (lub od importera) i rejestrujemy po raz pierwszy w Polsce

- Wymagane dokumenty

Wypełniony wniosek oraz:

w przypadku pojazdów sprowadzonych z państw spoza UE:

* dowód odprawy celnej przywózowej lub w przypadku zakupu pojazdu w Polsce od podmiotu prowadzącego działalność w zakresie obrotu pojazdami - zapis na fakturze zakupu pojazdu określający numer, datę i miejsce odprawy celnej;

w przypadku pojazdów sprowadzonych z państw członkowskich UE:

* zaświadczenie z Urzędu Skarbowego potwierdzające uiszczenie podatku od towarów i usług lub brak takiego obowiązku (druk VAT 25) albo w przypadku zakupu pojazdu w Polsce od podatnika podatku od towarów i usług prowadzącego działalność w zakresie obrotu pojazdami - wyszczególniona na fakturze zakupu pojazdu kwota podatku VAT;

a ponadto:

* dowód własności pojazdu,

* dokument potwierdzający prowadzenie przez zbywcę działalności związanej z obrotem pojazdami (kopia zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub kopia KRS), jeżeli pojazd został nabyty w Polsce od przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie obrotu pojazdami,

* dowód rejestracyjny pojazdu (część I i II, jeżeli taki wzór obowiązuje w kraju pochodzenia pojazdu), jeżeli był on zarejestrowany za granicą lub w przypadku pojazdów z krajów innych niż UE i EFTA inny dokument (y) wydany przez organ właściwy do rejestracji pojazdów za granicą, potwierdzający rejestrację pojazdu,

* zaświadczenie o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu lub w przypadku nowego samochodu osobowego z silnikiem spalinowym, ciągnika rolniczego, motocykla i motoroweru - wyciąg ze świadectwa homologacji typu pojazdu albo odpis decyzji zwalniającej pojazd z homologacji potwierdzający, że w odniesieniu do poszczególnych typów pojazdów zostało wydane świadectwo homologacji typu pojazdu albo zwolnienie pojazdu z homologacji przez właściwy organ państwa członkowskiego UE,

* dowód osobisty - w przypadku osób fizycznych oraz zaświadczenie o dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej - w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,

* aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), zaświadczenie o nr REGON oraz pełnomocnictwo dla osoby dokonującej rejestracji pojazdu - w przypadku podmiotów zarejestrowanych w KRS,

* dowód uiszczenia opłaty komunikacyjnej i ewidencyjnej,

Dokumenty dołączone do wniosku o rejestrację, sporządzone w języku obcym, powinny być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego (dowód własności, dowód rejestracyjny lub inny dokument(y) stwierdzający rejestrację pojazdu za granicą, dokumenty dotyczące homologacji pojazdu - jeśli są wymagane).

Oplaty:

w wysokości 188,00 zł (w tym opłata komunikacyjna 186,00 zł oraz opłata ewidencyjna 2,00 zł) - w przypadku motocykli (rejestrujemy jako L7e ale ze względu na specyfikę quada wystarczy nam 1 tablica motocyklowa stąd opłata jak za motocykl)

skład opłaty komunikacyjnej:

48 zł - dowód rejestracyjny stały

12 zł - pozwolenie czasowe (wydawane z urzędu)

75 zł - karta pojazdu (o ile nie była dostarczona przez importera)

11 zł - znaki legalizacyjne

40 zł - tablica motocyklowa

Termin i sposób załatwienia

Rejestracja pojazdu następuje w drodze decyzji administracyjnej. Po złożeniu wniosku o rejestrację, zgodnie z obowiązującymi przepisami, organ rejestrujący dokonuje rejestracji czasowej pojazdu na okres 30 dni, zamawiając w tym czasie dowód rejestracyjny i kartę pojazdu w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie. Dokumentem dopuszczającym pojazd do ruchu jest w tym momencie pozwolenie czasowe, które przed upływem wyznaczonego terminu należy wymienić w urzędzie na dowód rejestracyjny wraz z kartą pojazdu.

Wymiana następuje bez dodatkowych opłat i wniosków. W celu wymiany dokumentu właściciel winien przedłożyć:

- * pozwolenie czasowe wydane przy rejestracji,
- * dowód osobisty,
- * dokument potwierdzający uiszczenie opłaty ubezpieczeniowej OC.

UWAGA:

Informację na temat tego, czy nowo zamówiony dowód rejestracyjny i karta pojazdu (jeżeli jest wymagana dla danego pojazdu) są już gotowe do odbioru w WK, można sprawdzić **TUTAJ**, podając numer rejestracyjny i ostatnie pięć znaków z numeru VIN (nadwozia/podwozia) lub ramy pojazdu (pozycje A i E w dokumentach rejestracyjnych pojazdu wydawanych po 10.09.2004 r.).

Podstawa prawna

- * *Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz.U.Nr 108, poz.908 z 2005 r. z późn. zm.),*
- * *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów (Dz.U.Nr 133, poz.1123 z 2002 r. z późn. zm.),*
- * *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 września 2003 r. w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach (Dz.U.Nr 192, poz.1878 z 2003 r. z późn. zm.)*

Dla przedsiębiorców - Czy VAT naliczony mogę odliczyć bez ograniczeń?

Pytanie: Chcę kupić quada na firmę (będzie wykorzystywany na potrzeby działalności gospodarczej). Czy VAT naliczony mogę odliczyć bez ograniczeń?

Odpowiedź: Nie. Z art. 86 ust. 3 ustawy o VAT¹¹ wynika, że w razie nabycia samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony można odliczyć jedynie 60 proc. kwoty podatku określonej w fakturze, nie więcej jednak niż 6 tys. zł. Quad nie jest samochodem osobowym, ale - jak wyjaśnił Trzeci Urząd Skarbowy w Gdańsku w piśmie z 14 września 2006 r. (PP/44344/06) - jest to inny pojazd samochodowy. Urząd powołał się na przepisy prawa o ruchu drogowym, które w art. 2 pkt 33 stwierdza, że pojazdem samochodowym jest pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h. Przywołał też rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie homologacji pojazdów samochodowych i przyczep (DzU z 2004 r. nr 5, poz. 30) oraz w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdów do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach (DzU z 2003 r. nr 192, poz. 1878 ze zm.), z których wynika, że quad jest zakwalifikowany jako rodzaj pojazdu - "pojazd samochodowy inny (czterokołowiec lub czterokołowiec lekki)". Stanowisko takie ma też potwierdzenie w piśmie Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury z 27 lipca 2005 r. (TD3-441-83/05). Urząd stwierdził więc, że ograniczenie wynikające z art. 86 ust. 3 ustawy o VAT ma zastosowanie również do quadów.

Źródło: Rzeczpospolita

Opracował: Paweł Pardała (cisza)

¹¹ USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług